

А.Д. ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА

ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОЦЕНКАТА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА: ПРАШАЊА ЗА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ

Површински коп „Подинска Јагленова Серија-Суводол“

Скопје, април 2016

Доставување на Листа за проверка за определување на обемот на оцената на влијанието врз животната средина, изготвена согласно Законот за животна средина на Република Македонија.

Барање за спроведување на проект:

Име на барател: А.Д “Електрани на Македонија” во државна
сопственост
Адреса на барател: Подружница РЕК „Битола” Новачки пат бб-Новаци
Битола, Р.Македонија
телефон: + 389 (0) 47 206 003
факс: + 389 (0) 47 206 003
e-mail адреса: krume.stojanov@elem.com.mk

во врска со : Површински коп „Подинска Јагленова Серија-Суводол”

**ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОБЕМОТ НА ОБЖС: ПРАШАЊА ЗА
КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОЕКТОТ**

Површински коп „Подинска Јагленова Серија-Суводол“

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОБЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?				
1.1	Трајна или привремена промена на употребата на земјиштето, на земјишната покривка или на топографијата, вклучително и зголемувања во интензитетот на употреба на земјиштето?	Да	Се очекува трајна промена при користење на земјиштето.	Да. Предложениот проект ќе наметне промени во постојното користење на земјиштето на површина од околу 300 ha.
1.2	Расчистување на постоечко земјиште, вегетација и градби?	Не	Нема да има расчистување на земјиштето, од причина што вегетацијата на проектното подрачје не постои поради стариот коп.	Не.
1.3	Создавање на нови употреби на земјиштето?	Да	Не се очекува ново користење на земјиштето.	Да. Види 1.1.
1.4	Предградежни испитувања, на пример ископ на дупки, тестирање на земјиштето?	Не	Нема да бидат потребни испитувања (ископ на дупки, и сл.) Веќе се направени геотехнички и геомеханички испитувања на копот.	Да. На истата локација веќе постои стариот коп на јаглен.
1.5	Градежни работи?	Да	Изградбата опфаќа инсталирање на опрема во проектното подрачје. На локацијата ќе работат роторни багери, одложувачи, транспортни ленти и сл.	Да. Види 1.4
1.6	Работи на рушење?	Не		
1.7	Привремени локации што се користат за градежни работи или за сместување на градежни работници?	Да	Веќе постојат градежните зони, транспортни траси и сл.	Да. Овие ефекти ќе бидат долготрајни и значителни.
1.8	Надземни градби, објекти или земјени насипи кои вклучуваат линеарни, т.е должински конструкции (далноводи, телефонски водови, железничка инфраструктура, автопати), ископ на земја и пополнување со земја или ископи за објекти?	Да	Види 1.5	Да. Види 1.5

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.9	Подземни работи кои вклучуваат рударски активности или изградба на тунел?	Да	Види 1.5	Да. Види 1.5
1.10	Работи на култивирање на неплодно земјиште?	Да	По извршениот ископ се врши рекултивирање на почвата	Не.
1.11	Копање со багер?	Да	Види 1.5	Да. Види 1.5
1.12	Крајбрежни градби, на пр. Сидови крај море, пристаништа?	Не		
1.13	Крајбрежни објекти?	Не		
1.14	Процеси на производство?	Да	Копот ќе се отвора се со цел да се произведува ел. енергија за потребите на Р.Македонија	Да. Од причина што Р.М е високо увозна земја на ел.енергија и политика е да се намали увозот на ел.енергија
1.15	Објекти за складирање на стоки или материјали?	Да	Веќе постојат складишта на проектното подрачје	Не.
1.16	Постројки за третман или отстранување на цврст отпад или течни ефлуенти?	Не		
1.17	Објекти за долгорочно сместување на работници?	Да	Види 1.7	Да. Види 1.7
1.18	Нов копнен, железнички или поморски сообраќај за време на изградбата или работењето?	Не		
1.19	Нова копнена, железничка, воздухопловна, водна или друга транспортна инфраструктура вклучувајќи и нови или изменети патишта и станици, пристаништа, аеродроми итн.?	Не		
1.20	Затворање или пренасочување на постоечки транспортни патишта или инфраструктура, што доведува до промени на движењата во сообраќајот?	Не		
1.21	Нови или пренасочени далноводи или цевководи?	Не		
1.22	Зафаќање на водите, изградба на брана, подводен канал, прегрупирање или други промени на хидрологијата на водотеците или аквиферите?	Не		
1.23	Премини преку водотеци?	Не		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1.24	Црпење или трансфери на вода од подземни или површински води?	Не		
1.25	Промени во водните тела или на површината на земјата кои влијаат врз одводот или истечните водиф?	Да	Веќе се врши одвод на истечните води со стариот коп.	
1.26	Транспорт на персонал или материјали за градба, работење или затворање на објект?	Да	Во текот и на градежната и на оперативната фаза, ќе се јави пораст во транспортот на вработени, опрема и материјали до локацијата.	Да. Од причини што се работи за рудник на јаглен.
1.27	Долгорочна демонтажа или затворање на инсталација или работи на враќање во задоволителна состојба?	Да	Ќе следи затворање на копот според утврдената динамика и план за рекултивација на истиот	Не
1.28	Тековна активност за време на затворањето којашто би можела да има влијание врз животната средина?	Не		
1.29	Прилив на луѓе во одредена област било привремено било трајно?	Не	Градежната работна сила ќе ја сочинуваат претежно вработени од РЕК Битола	Не. Градежните активности нема да предизвикаат прилив на луѓе во проектното подрачје.
1.30	Внесување на туѓи (надворешни) видови?	Не		
1.31	Губење на автохтони видови или генетска разновидност?	Не		
1.32	Некои други активности?	Не		

2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?

2.1	Земјиште, особено неуредено или земјоделско земјиште?	Да	Ќе биде потребно земјиште со површина од околу 300 ха.	Да. Ќе се користи постоечко земјиште (коп).
2.2	Вода?	Да	Употреба на вода веќе постои во проектното подрачје.	Да. Искористувањето на водата потребна за проектот се смета за важен аспект на животната средина и бара здраво планирање и избор на оптимално решение.
2.3	Минерали?	Не		

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
2.4	Агрегати (песок, чакал, дробен камен)?	Да	Ќе се користи за евентуално санирање и тампонирање на постоечките патишта	Не.
2.5	Шуми и дрвја?	Не		Не.
2.6	Енергенци, вклучително електрична енергија и горива?	Да	Ел.енергија за придвижување на роторните багери, транспортниот систем, одлагачи и сл.	Да. Подобрување на социо-економски аспект на ниво на Р.Македонија.
2.7	Други ресурси?	Не		
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?				
3.1	Дали проектот ќе опфати употреба на супстанции или материјали што се опасни или токсични по човековото здравје или животната средина (флора, фауна, водоснабдување)?	Не		
3.2	Дали проектот ќе резултира со промени во појавата на болести или ќе ги засегне векторите на болеста (на пр. болести што се пренесуваат преку инсекти или вода)?	Не		
3.3	Дали проектот ќе има влијание врз добросостојбата на луѓето, на пример преку промена на животните услови?	Да	Предложениот проект ќе биде со повеќенаменски и од економски и од социјален аспект	Да. Бидејќи планирано е да резултира на долгорочно економско ниво.
3.4	Дали постојат некои особено вулнерабилни групи на луѓе кои би можеле да бидат засегнати од проектот, на пр. болнички пациенти, стари лица?	Не		
3.5	Некои други причини?	Не		
4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?				
4.1	Јаловина или рударски отпад?	Да	Стандардна процедура и динамика за ваков тип на работа	Да, но јаловината редовно се одлага на места предвидени за тоа и истата површина се и ќе се реституира.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
4.2	Комунален отпад (отпад од домаќинства или комерцијален отпад)?	Да	Освен од досегашната работничка населба	Не. веќе е воспоставен систем за управување со отпадот во текот на градежната и оперативната фаза.
4.3	Опасен или токсичен отпад (вклучувајќи и радиоактивен отпад)?	Не		
4.4	Друг отпад од индустриски процеси?	Не		
4.5	Вишок на производи?	Не		
4.6	Мил од отпадни води или други видови мил од третман на ефлуент?	Да	Проектот можно е да генерира текови на отпадни води за кои ќе биде потребен третман, па затоа проектот ќе вклучи третман на отпадни води.	Да. Но ќе се превземат сите соодветно активности за евентуално генерирање.
4.7	Градежен шут или отпад од активности на рушење објекти?	Не		Не.
4.8	Вишок (излишни) машини или опрема?	Не		Не.
4.9	Контаминирано земјиште или друг материјал?	Не		Не.
4.10	Отпад од земјоделски активности?	Не		Не.
4.11	Некој друг цврст отпад?	Да	Се очекува создавање на посебни текови отпад (пластика, кабли, пакување, и сл.)	Не. Сите материјали што можат да се рециклираат ќе се селектираат и ќе се понудат на фирми за рециклажа за чија намена постои и Договор за постапување со отпад.

5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материји или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?

5.1	Емисии од согорување на фосилни горива од стационарни или мобилни извори?	Да	Од Термоелектричната централа РЕК Битола - Битола	Да. Но РЕК Битола е влезена во програма за намалување на Sox, NOx, прашина и др.
5.2	Емисии од производни процеси?	Да	види 5.1	види 5.1
5.3	Емисии од постапки со материјали што вклучуваат чување или транспорт?	Да	види 5.1	види 5.1
5.4	Емисии од градежни активности вклучувајќи ги погонот и опремата?	Да	види 5.1	види 5.1

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
5.5	Прашина или миризби од постапувањето со материјали вклучувајќи градежни материјали, отпадни води и отпад?	Да	Присутна е појава на емисии од прашина во градежната и оперативна фаза.	Да. Се очекува ефект поради природата на влијанијата. Ефектот ќе се контролира преку соодветно планирање и организирање на активности и примена на конкретни мерки за ублажување.
5.6	Емисии од инцинерација на отпад?	Не	Не	Не
5.7	Емисии од горење на отпад на отворен простор (на пр. искинати материјали, градежен шут)?	Не	Не	Не
5.8	Емисии од некои други извори?	Да	Транспортна лента за јаглен	Да. Емисиите соодветно се третираат.

6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?

6.1	Од работењето на опремата, на пример мотори, вентилациска постројка, дробилки?	Да	Вибрации и бучава, но во гранични вредности	Не. Незначителни се за поширок регион.
6.2	Од индустриски или слични процеси?	Да	Види 5.1	Да. Досега е покажано дека се е во рамка да дозволени гранични вредности
6.3	Од градежни работи или работи на рушење?	Да	Градежната механизација и опремата за ископ на јаглен ќе создаваат бучава и вибрации.	Да. Види 5.5
6.4	Од експлозии или натрупување?	Да	Да. Освен натрупување	Не.Нема да има експлозии
6.5	Од градежни активности или сообраќај во функција на работата?	Да	Сообраќајот при изградбата ќе создава бучава и вибрации.	Види 5.5
6.6	Од системи за осветлување или разладување?	Не		
6.7	Од извори на електромагнетно зрачење (да се земат предвид влијанијата врз блиската чувствителна опрема и врз луѓето)?	Да	Да. Преку постојните далеководи се врши пренос на ел.енергија за цела Р.М	Не
6.8	Од некои други извори?	Не		

7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материи врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
7.1	Од постапување со, чување, употреба или прелевање на опасни или токсични материјали?	Не		
7.2	Од испуштање на отпадни води или други ефлуенти (третиран или нетретиран) во вода или во земја?	Да	Проектот опфаќа третман на отпадни води .	Не.
7.3	Преку таложење на загадувачки материји емитирани во воздухот на земја или во вода?	Да	Види 7.2	Не.
7.4	Од некои други извори?	Не		
7.5	Дали постои ризик од долготрајна акумулација на загадувачки материји во животната средина од овие извори?	Да	Постои ризик, но соодветно се контролира и се превземаат мерки за нивно минимизирање и избегнување	Не.
8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?				
8.1	Од експлозии, прелевања, пожари итн; од чување, постапување со, употреба или производство на опасни или токсични супстанции?	Не		
8.2	Од настани надвор од границите на вообичаената заштита на животната средина, на пр. откажување на системите за контрола на загадувањето?	Не		
8.3	Од некои други причини?	Не		
8.4	Дали проектот би можел да биде засегнат од природни катастрофи кои предизвикуваат штети врз животната средина (на пр. поплави, земјотреси, лизгање на земјиштето итн.)?	Да	Проектот е лоциран во подрачје со средна сеизмичка склоност. Постои веројатност од ризик за лизгање на земјиштето (копот)..	Не. Процесите на проектирање и изградба се спроведуваат според националните и меѓународните градежно/рударски прописи.
9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?				
9.1	Промени во големината, возраста, структурата на населението, социјалните групи итн?	Да	Се очекуваат поголеми промени во позитивен контекст	Да, на подолг план ќе се увидат социо-економските бенефити на ниво на Р.Македонија

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
9.2	Преку преселба на луѓе или рушење на домови или населби или на објекти во населбите, на пример училишта, болници, социјални установи?	Не		
9.3	Преку населување на нови жители или создавање на нови населби?	Не		
9.4	Преку упатување на поголеми барања до локалните установи или служби, на пример во врска со домувањето, образованието, здравството?	Не		
9.5	Преку создавање нови работни места за време на изградбата или работењето или предизвикување појава на губење на работни места со последици по невработеноста и економијата?	Да	Проектот би можел да создаде можности за вработување во периодот на изградба и оперативност. Проектот ќе придонесе кон развивање на способности кај инволвираниот кадар.	Да. Се очекуваат социо-економски бенефити на подолг рок.
9.6	Некои други причини?	Не		

10. Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?

10.1	Дали проектот ќе доведе до притисок за последователен развој кој би можел да има значително влијание врз животната средина, како на пример поголем број живеалишта, нови патишта, нови помошни индустрии или установи итн.?	Не	Проектот веќе е лоциран на стариот коп за рудник Суводол	Не. Од причини што реонот ќе биде контролиран .
10.2	Дали проектот ќе доведе до создавање на помошни установи или до развој поттикнат од проектот кои би можеле да имаат влијание врз животната средина, како на пример: <ul style="list-style-type: none"> помошна инфраструктура (патишта, снабдување со електрична енергија, третман на отпад или отпадни води итн.) изградба на живеалишта екстрактивни индустриски дејности дејности на снабдување други? 	Не	Види 10.1	Види 10.1

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определувањето на обемот на ОВЖС	Да/Не/?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
10.3	Дали проектот ќе доведе до грижа за локацијата по престанокот на работата на инсталацијата којашто би можела да има влијание врз животната средина?	Да	Предвидени се мерки за реституција	Не. Од причини што и досега се водело грижа на микро и макро локација.
10.4	Дали проектот ќе постави преседан за идни случувања?	Да	Како добар пример за долгорочно инвестирање.	Не.
10.5	Дали проектот ќе има кумулативни ефекти поради близината до други постоечки или планирани проекти со слични влијанија?	Не	Кумулативни визуелни ефекти се присутни со постојниот капацитет	Да Се смета дека подрачјето не е со пејсажен квалитет.